

معرفی بخشها و امکانات مهم درمانی در زمان بحران

بیمارستان‌ها به عنوان مراکز ثابت و تخصصی ارائه خدمات بهداشتی درمانی با در اختیار داشتن امکانات و پرسنل مجرب یکی از اجزای مهم فرایند پاسخ به حوادث غیرمترقبه محسوب می‌شوند. هرچند ممکن است به علت بعد فاصله و زمان، تعداد زیاد مجروحین، نوع آسیب دیدگی و نیز امکانات جابجایی مصدومین، بخش زیادی از فرایند درمان در محل حادثه و پیش از رسیدن مصدومین به بیمارستان (و یا بیمارستان صحرایی) انجام گیرد، ولی بیمارستان‌ها به طور عمده جزو اولین واحدهایی هستند که درگیر عوارض ناشی از حوادث غیرمترقبه می‌شوند.

۱- اورژانس، وظایف و ویژگی‌ها

ارائه خدمات با کیفیت مطلوب در بخش اورژانس به دلیل شرایط خاص آن از اهمیت بسیاری برخوردار است. بدون شک بخش اورژانس و فوریت‌های پزشکی یکی از ظریف‌ترین و حساس‌ترین بخش‌های درمانی یک بیمارستان محسوب می‌شود، چرا که روزانه جان میلیون‌ها نفر در طی حوادث مختلف به مخاطره افتاده و مراقبت صحیح می‌تواند جان بیماران را نجات بخشد. در دنیای کنونی، فوریت‌های پزشکی اهمیتی چشمگیرتر از گذشته دارد، به ویژه در کشور ما که به خاطر شرایط ویژه طبیعی و مصایب ناشی از بلایا و حوادث طبیعی و غیر طبیعی جان انسان‌های بسیاری در اینگونه حوادث به خطر می‌افتد.

۲- فوریت‌های ۱۱۵، معرفی و وظایف

منشأ سیستم فوریت‌های پزشکی امروزی در سال ۱۹۹۶، با انتشار گزارش «معلولیت و مرگ غیر منتظره» شروع شد: «بیماری جامعه مدرن که مورد بی‌توجهی قرار گرفته» (در کشور آمریکا)؛ این گزارش که با همکاری انجمن تحقیقات ملی انجام شد به مردم و مسئولان، نقصان شدید مراقبت‌های اورژانس پیش بیمارستانی و انتقال را در بسیاری از نواحی نشان داد. تعدادی از موارد توصیه شده در این گزارش عبارتند از:

- توسعه دوره‌های آموزشی در زمینه مراقبت اورژانس پیش بیمارستانی و انتقال، برای پرسنل آتش نشانی، پلیس، گروه نجات و پرسنل آمبولانس.
- تهیه کتاب‌های درسی معتبر و ابزار کمک آموزشی برای این دوره‌ها.
- تهیه دستورالعمل‌هایی توسط اورژانس کشور برای طراحی آمبولانس‌ها و تجهیزاتی که حمل می‌کنند.
- تهیه و انتخاب شیوه کلی کار و ضوابط ارائه خدمات و ویژگی‌های آمبولانس و چگونگی نظارت بر پرسنل آمبولانس.

- انتخاب مسئولی در منطقه برای تهیه وسایل مناسب و مورد نیاز در آمبولانس جهت ارائه مراقبت اورژانس پیش بیمارستانی و انتقال.
- تأسیس بخش‌های اورژانس در بیمارستان‌ها با حضور پزشک، پرستار و دیگر پرسنل که تجهیزات لازم برای احیاء و ارائه مراقبت‌های فوری به آسیب دیدگان و بیماران را دارا باشند.
- سرانجام، منابع مالی و برنامه‌هایی برای گسترش ارائه خدمات اورژانس پیش بیمارستانی ایجاد شد.

۳- دسته‌بندی پایگاه‌های اورژانس

پایگاه‌های اورژانس به سه دسته شهری، شهری - جاده‌ای و جاده‌ای تقسیم می‌شوند. که پایگاه شهری در مراکز استان و شهرهای با جمعیت بیش از ۲۵۰ هزار نفر و پایگاه شهری - جاده‌ای در شهرهای با جمعیت بیش از ۵۰ هزار نفر جمعیت یا شهرهایی که از مراکز شهرستان بیش از ۵۰ کیلومتر فاصله داشته باشد ایجاد می‌شود، پایگاه جاده‌ای در فواصل ۵۰ کیلومتر در جاده‌های اصلی مواصلاتی کشور قرار دارند. در مورد پایگاه‌های شهری به ازای هر ۱۲۰ الی ۱۴۰ هزار نفر جمعیت یک پایگاه اورژانس تعریف شده است.

انتقال بیمار از محل حادثه به یک مرکز درمانی در چرخه سرویس‌دهی خدمات درمانی به بیماران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد و به لحاظ اهمیت خاص آن مستلزم توجه بیشتر است. انتقال بیماران اورژانس و ارائه خدمات اولیه نقش مهمی در کاهش تلفات و ناتوانی ناشی از حوادث دارد.

به گفته کارشناسان ۴ شرط لازمه پایین آمدن زمان رسیدن آمبولانس به محل حادثه است؛ شرط اول افزایش دسترسی به شبکه‌های مخابراتی توسط مردم، یعنی یک فرد مددجو باید بتواند از اولین وسیله ارتباطی در اسرع وقت استفاده کند تا با گرفتن شماره ۱۱۵، خدمات اورژانس پیش بیمارستانی را بر بالین بیمار بیاورد؛ شرط دوم ایجاد یک سامانه مخابراتی پیشرفته در داخل شبکه اورژانس بگونه‌ای که وقتی مرکز، پیامی دریافت می‌کند بتواند با استفاده از سامانه‌های مخابراتی به پایگاه اورژانس اعلام ماموریت کند و اورژانس را بر بالین بیمار احضار کند؛ شرط سوم آمادگی تیم‌های اورژانس در پایگاه‌هاست که به محض شنیدن پیام بتوانند آماده شوند و سوار بر آمبولانس به سمت محل حرکت بکنند؛ و شرط چهارم هم این است که بتوان توزیع جغرافیایی و تعداد پایگاه‌های اورژانس را به اندازه‌ای افزایش داد که در کوتاه‌ترین زمان ممکن به محل حادثه یا محل زندگی بیمار برسند.

